

SAMMANFATTNING

Positivt om Haparanda

- Äldre är trygga att gå ut själva

I Haparanda är det färre som upplever besvär av stress och de äldre har bättre psykiskt välbefinnande.

Hur bibehåller vi och jobbar vidare?

Hälsoutmaningar

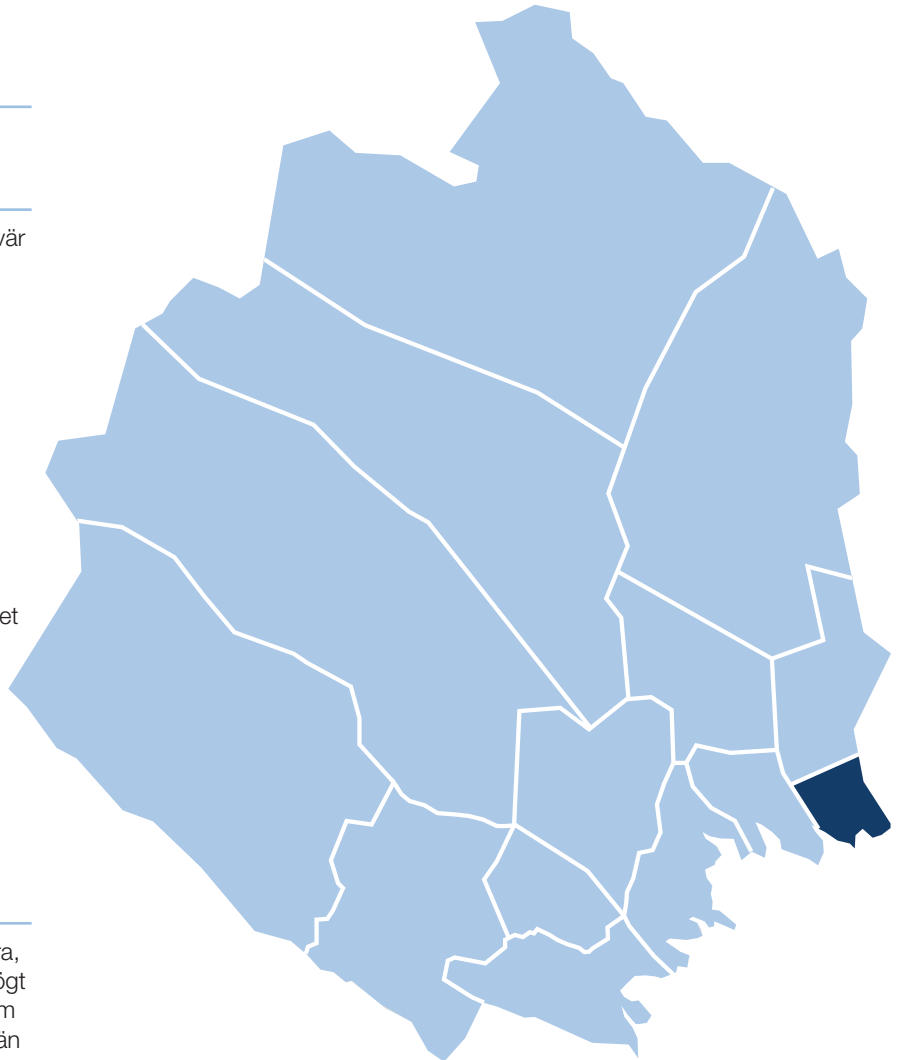
- Vanligt med högt blodtryck
- Högt insjuknande i hjärt- och kärlsjukdomar
- Vanligare att vara överviktig eller lida av fetma både bland barn och vuxna
- Vanligare med riskabla kostvanor än i riket
- Vanligare att röka bland ungdomar
- Vanligare att vara fysiskt inaktiv bland unga
- Sämre skoltrivsel bland unga
- Fler som saknar ekonomisk kontantmarginal
- Högt antal anmälda våldsbrott
- Låg tillit till andra människor

I Haparanda är det mindre vanligt att må bra, ohälsotalet är högt, det är vanligare med högt blodtryck och övervikt eller fetma. Dessutom är tandhälsan bland barn och unga sämre än i övriga länet.

Varför? Hur kan läget förbättras?

Befolkningsprognosen från SCB visar att idag försörjer varje person i åldern 20-64 år i Haparanda 1,00 kommunmedborgare förutom sig själv – en betydande ökning senaste tio åren. År 2025 beräknas motsvarande siffra vara uppe i 1,10 och år 2035 ökat till 1,15. Antalet och andelen medborgare som är 80 år eller äldre ökar under samma period.

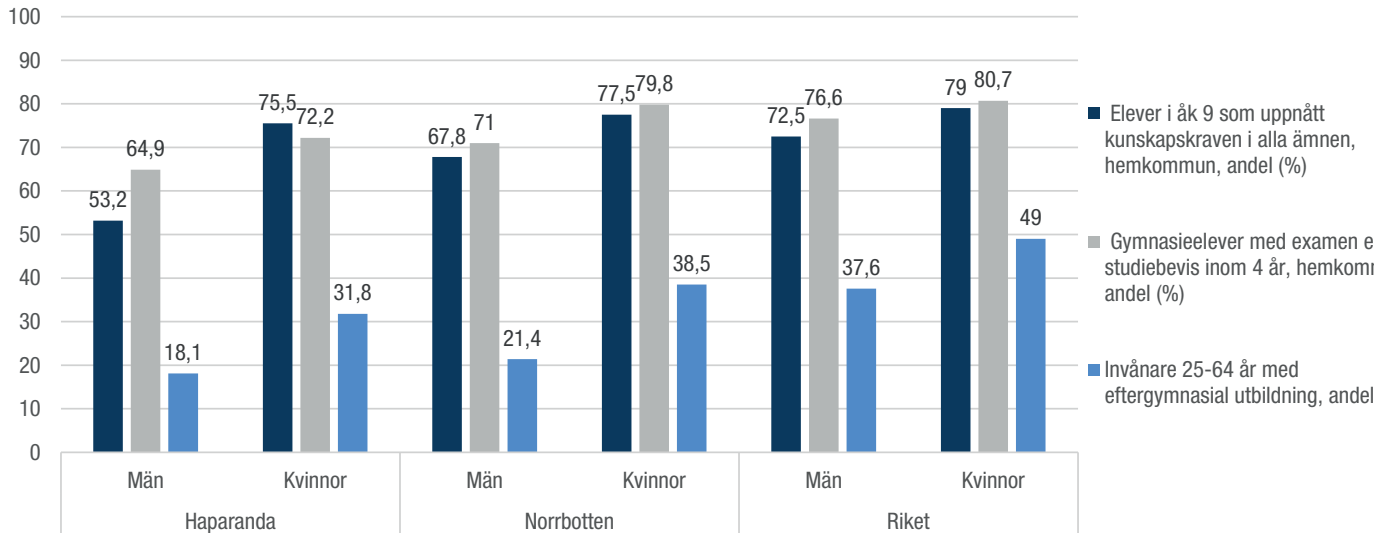
Hur bygger vi samhällen med långtidsfriska medborgare?

ÖVERVIKT OCH FETMA, 2018

	4 år	Åk 4*	Åk 7*	Gy Åk 1*	18-64 år	65 år +
Haparanda	17%	33%	26%	30%	58%	67%
Länet	13%	24%	23%	27%	54%	62%
Riket	12%	-	-	-	49%	61%

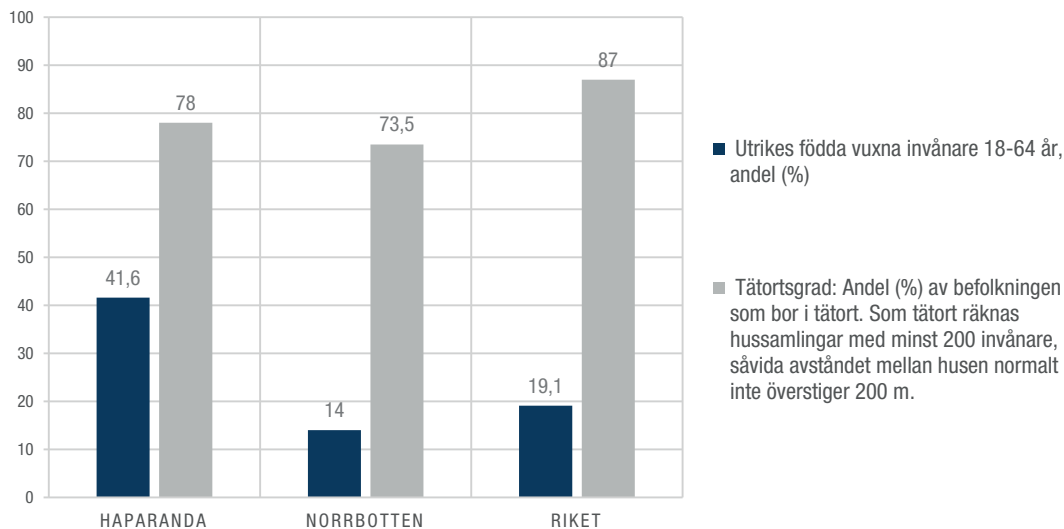
UTBILDNING HOS BEFOLKNINGEN I HAPARANDA, NORRBOTTEN OCH RIKET, 2018. PROCENT.

UTVALDA INDIKATORER UPPVÄXT, 2018*

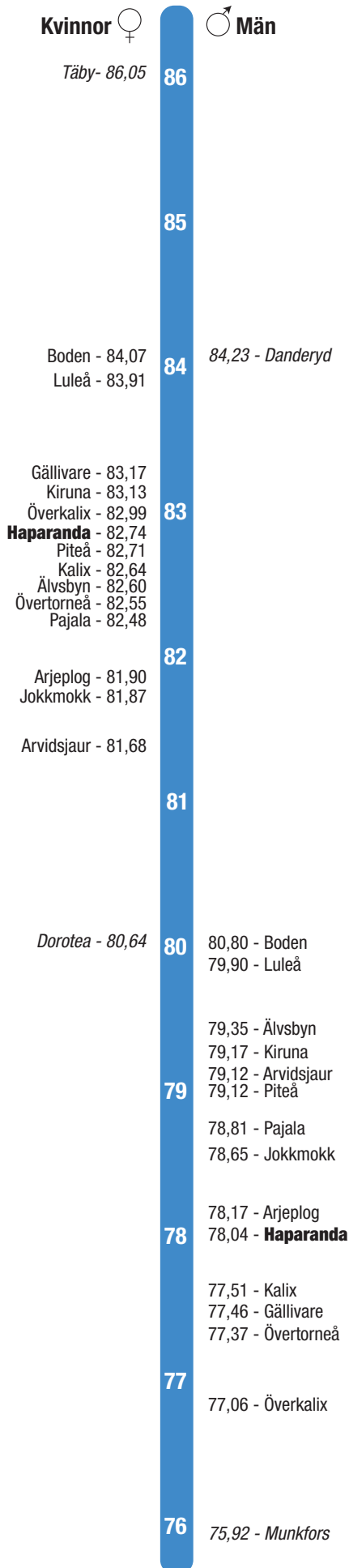
	Trivs i skolan Åk 7	Mobbad/känt sig utanför Åk 4	Skolk Gy Åk 1	Provat alkohol Gy Åk 1	Provat röka Åk 7
Haparanda	75%	14%	36%	57%	18%
Länet	89%	10%	29%	43%	5%

ANDEL UTRIKES FÖDDA OCH TÄTORTSGRAD, HAPARANDA NORRBOTTEN OCH RIKET, 2018. PROCENT.

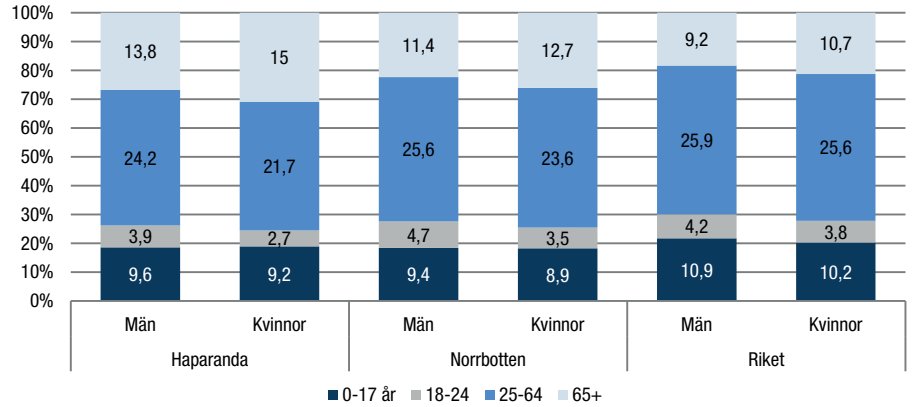

* 3-årsmedelvärden

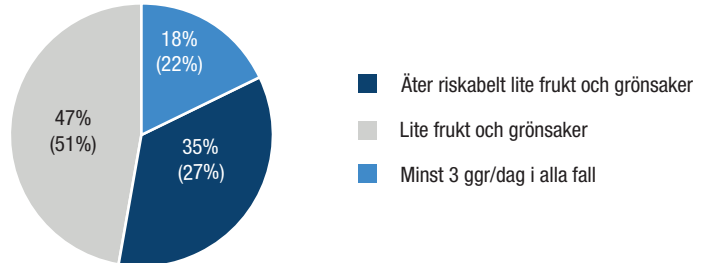
MEDELLIVSLÄNGD, KOMMUNER 2014-2018

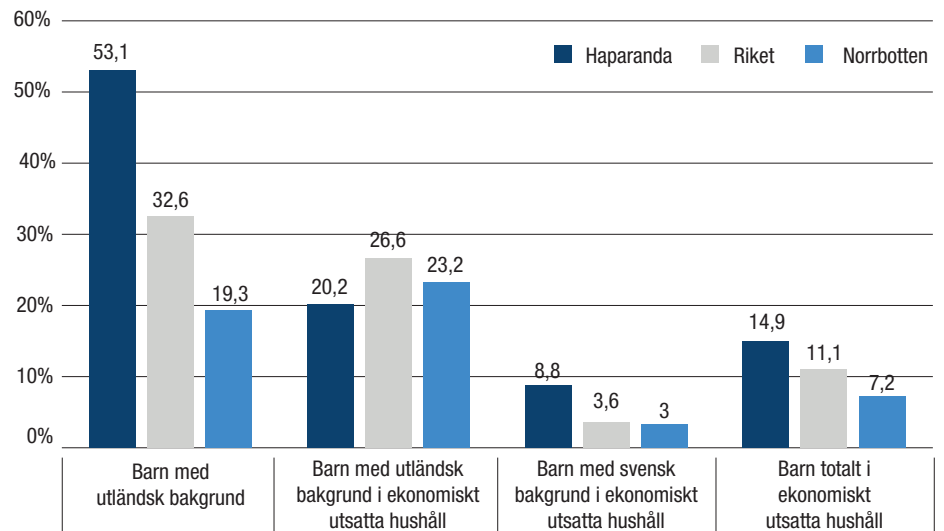
BEFOLKNING I HAPARANDA, NORRBOTTEN OCH RIKET. KÖN OCH ÅLDER SOM ANDEL AV HELA BEFOLKNINGEN 2018.

INDIKATOR FÖR BRA KOSTHÅLLNING - HUR MYCKET FRUKT OCH GRÖNSAKER BEFOLKNINGEN ÄTER PER DAG (%). KÄLLA: HLV, 2018 HAPARANDA (JMF RIKET)

BARNFATTIGDOMSINDEX 2018

I Norrbotten liksom i riket är hälsan ojämlik, på så vis att vissa grupper löper större risk än andra att ha fysiska åkommor, sämre levnadsvanor och eller nedsatt psykiskt välmående. Utbildning, ekonomisk trygghet, kön, ålder, socioekonomi, funktionsnedsättning, sexuell läggning och födelse land spelar en roll.

Folkhälsan i har förbättrats inom en rad områden de senaste åren, både i Sverige som helhet och i Norrbotten. Riskkonsumtion av alkohol bland unga minskar och det är färre som röker. Norrbottningar har högre tillit till andra människor, känner i högre grad trygghet utomhus och här finns låg långtidsarbetslöshet. Insjuknandet och dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar fortsätter att minska och medellivslängden ökar.

Trots positiv utveckling ligger länet fortfarande sämre till än övriga landet när det gäller insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdomar, självuppskattad allmänhälsa och här finns en kortare medellivslängd än genomsnittet i Sverige. Det har också blivit allt vanligare att lida av fetma, precis som i resten av landet. Norrbotten behöver fortsätta arbeta med levnadsvanor som ohälsosamma matvanor och otillräcklig fysisk aktivitet.

Norrbotten ligger bättre till än riksgenomsnittet när det gäller psykisk hälsa, men det finns en tydlig negativ trend med en ökande psykisk ohälsa bland unga

Några grupper är mer utsatta än andra, exempelvis HBTQ-personer, etniska minoriteter, personer med funktionsnedsättning samt de som drabbats av psykisk sjukdom. Dessutom ser vi skillnader i hälsa mellan kommunerna i Norrbotten. Ju mer vi arbetar med att förebygga ohälsa, desto mer resurser kan vi lägga på de sjukdomar som inte går att förebygga.

Mer fakta om folkhälsan och Norrbottens folkhälsomål finner du i Norrbottens folkhälsost strategi och statistik på kommunnivå.

norrboten.se/fhs

Kontaktpersoner

Folkhälsofrågor:

Annika Nordstrand, chef Folkhälsocentrum, Region Norrbotten, tel: 070-321 42 57

Annica Henriksson, avd.chef Utbildning och arbetsmarknad, Norrbottens Kommuner, tel: 070-693 54 85

Lina Segerlund, enhetschef, Social hållbarhet, Länsstyrelsen Norrbotten, tel: 010-225 50 00

Statistik:

Marianne Öhman, analytiker Folkhälsocentrum, Region Norrbotten, tel: 073-084 41 45

Mats Jakobsson, vetenskaplig ledare, Norrbottens Kommuner, tel: 0920-49 29 42

Länsstyrelsen
Norrbotten